

Petrokemija d. d. – danas

T. Seletković*

Petrokemija d. d. Kutina je trgovačko društvo s dugom i bogatom industrijskom tradicijom, koja datira iz tridesetih godina prošlog stoljeća. U suvremenom okruženju jedno je od najvećih proizvodnih poduzeća u Republici Hrvatskoj i najveće u grani kemijske industrije u Sisačko-moslavačkoj županiji. Prema poslovnim rezultatima u 2010. godini Petrokemija d. d. je 23. na listi najvećih poduzetnika, uvažavajući kriterij ostvarenog ukupnog prihoda. Na rang listi najvećih izvoznika u Republici Hrvatskoj zauzima vrlo visoko peto mjesto.

Tijekom prethodna dva desetljeća Društvo je prolazilo različite oblike vlasničke i organizacijske preobrazbe. U ovom trenutku Petrokemija d. d. je dioničko društvo u većinskom vlasništvu RH (50,6 %). Od 2003. godine dionicom Petrokemije d. d. pod nazivom PTKM-R-A trguje se na Zagrebačkoj burzi, a od 2009. godine nalazi se na njezinom službenom tržištu. Nominalna vrijednost dionice je 270,00 kuna, a 30. lipnja 2011. godine prosječna cijena je bila 200,45 kuna. Upisani kapital Društva je 902 milijuna kuna, a u 2011. godini procjenjuje se da će ukupni prihodi premašiti 2,5 milijarde kuna. To će biti ostvareno s 2330 stalno zaposlena radnika.

Kao velik uvoznik sirovina za proizvodnju i izvoznik mineralnih gnojiva, Petrokemija d. d. je izložena rizicima promjena cijena na svjetskom tržištu i promjeni tečaja hrvatske kune. Pod utjecajem negativnih učinaka svjetske financijske krize u 2009. i 2010. godini ostvareni su gubici u poslovanju, ali se uspjelo održati kontinuitet proizvodnje i prisutnost na tržištu te očuvati zaposlenost i značajne ljudske i tehnološke potencijale, koji su temelj budućih poslovnih planova.

U Petrokemiji d. d. proizvode se gnojiva, čađe i niz proizvoda na bazi bentonitnih glina. Godišnji je kapacitet proizvodnje gnojiva oko 1 350 000 tona, zavisno od asortimana. Proizvode se gnojiva KAN, Urea i kompleksna gnojiva NPK različitih formulacija, ovisno o sadržaju aktivnih tvari. Pored gnojiva proizvode se i proizvodi bazne kemije kao što su tekući amonijak i dušična kiselina. Postrojenja za proizvodnju fosforne i sumporne kiseline trenutačno su u zastoju iz tržišnih razloga u plasmanu gnojiva NPK s visokim sadržajem aktivne tvari. U privremenom zastoju je i proizvodnja čađe.

Poslovanje Petrokemije d. d. usklađuje se sa svim zakonskim propisima vezanim uz zaštitu okoliša. Detaljniji prikaz zaštite zraka i gospodarenja vodama prikazan je u posebnom poglavlju ovog broja časopisa. Proizvedena gnojiva su vrhunske kvalitete što se potvrđuje plasmanom gnojiva na domaćem, regionalnom i svim svjetskim tržištima. Naime, Petrokemija je sa svojim gnojivima prisutna na svim kontinentima izuzev Australije. U 2010. godini izvezeno je preko 800 000 tona gnojiva ili 65 % od ukupne godišnje proizvodnje.

Ulažu se znatni naponi u unapređenje proizvodnih procesa s ciljem smanjenja potrošnje energije i poboljšanja zaštite okoliša. Najveće uštede su ostvarene ulaganjem u rekonstrukciju sustava sinteze amonijaka na postrojenju Amonijak 2, što je detaljnije obrađeno u posebnom poglavlju. Značajna poboljšanja kvalitete gnojiva i zaštite okoliša ostvarena su na postrojenju KAN 1 gdje je sustav za priliranje gnojiva zamijenjen sustavom za granulaciju.

Sukladno Uredbi o utvrđivanju objedinjenih uvjeta zaštite okoliša izrađena je Analiza stanja postojećih proizvodnih postrojenja prema kriterijima Najboljih raspo-

* Tomislav Seletković, dipl. inž.
Član Uprave Petrokemija d. d., Kutina

loživih tehnika. Na temelju toga izrađen je i Plan ulaganja za razdoblje 2010. – 2017. godina prema kojem je za realizaciju planiranih projekata potrebno uložiti 260 milijuna kuna. Dio programa je već realiziran, što je posebno prikazano u poglavlju ovog broja časopisa o PC-u Proizvodnja gnojiva. U istom poglavlju prikazan je i dio planiranih poslova. Tu se nalaze poglavito projekti koji utječu na smanjenje emisije amonijaka, dušikovih oksida i prašine.

U prvom polugodištu 2011. godine ostvareni su povoljni financijski učinci, iskazana je dobit od 81 milijuna kuna, što ulijeva optimizam u pogledu ocjena o

prevladavanju krize i otvaranju povoljnijeg ciklusa poslovanja u sljedećem razdoblju. Ključni činitelji uspješnosti bit će i u sljedećim godinama cijena i dinamika isporuke prirodnog plina te povećanje potrošnje mineralnih gnojiva na domaćem i regionalnom tržištu. Naime manje je poznato da je u ukupnim troškovima proizvodnje gnojiva prirodni plin zastupljen s gotovo 50 %. Oživljavanje tržišta mineralnih gnojiva u svjetskim razmjerima i porast cijene hrane daju temelj optimističnim očekivanjima u novom razvojnom ciklusu, modernizaciji postrojenja i povećanju učinkovitosti tehnoloških, logističkih i upravljačkih procesa u Petrokemiji d. d.